

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๑๐๐๖/ ๔๘๖๓

เลขที่เอกสารคณะกรรมการรัฐมนตรี	74.4
วันที่ 20 มี.ค. ๖๖	๖๖
วันที่ 20 มี.ค. ๖๖	๖๖

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๖๗ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง โครงการให้ความช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือเลขที่การคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๙๐๔๙ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึงสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการคลังให้ความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเรื่องโครงการให้ความช่วยเหลือ SMEs ที่คณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (กขช.) เสนอ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น พิจารณาเรื่องดังกล่าว

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วขอเรียน ดังนี้

๑. โครงการสินเชื่อคอกเบี้ยต่ำ (Policy Loan)

เห็นควรให้ ธพว. ทบทวนเงื่อนไขโครงการอีกครั้ง โดยเฉพาะในประเด็นเรื่องการขอรับการชดเชยอัตราดอกเบี้ยจากภาครัฐและการให้ บสย. ค้ำประกันสินเชื่อให้แก่ลูกค้าของโครงการ ดังนี้

๑.๑ ประเด็นเรื่องการขอรับการชดเชยอัตราดอกเบี้ยจากภาครัฐร้อยละ ๓ เป็นเวลา ๕ ปี นั้น สศค. เห็นว่าจะทำให้อัตราดอกเบี้ยไม่สะท้อนความเป็นจริงในตลาดเงินในปัจจุบัน และการปล่อยสินเชื่อในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๔ อาจไม่สอดคล้องกับความเสี่ยงของกลุ่มลูกค้าเป้าหมายซึ่งเป็นผู้ประกอบการ SMEs ขนาดเล็ก ทั้งนี้ การพิจารณาอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมควรเทียบเคียงกับโครงการอื่น ๆ ที่ ธพว. ได้เคยดำเนินการแล้ว เช่น โครงการขยายสินเชื่อพัฒนาสภาพการผลิต ๒ (Productivity Improvement Loan - ๒) ที่กำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้ที่ MRR (ร้อยละ ๙.๕๐) หรือโครงการที่เพิ่งขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรีก่อนหน้านี้ เช่น โครงการ SMEs สุขใจ โดยธนาคารออมสิน ตามนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของคณะรักษาความสงบแห่งชาติซึ่งกำหนดให้ผู้ประกอบการ SMEs ชำระดอกเบี้ยในอัตรา MLR - ร้อยละ ๑ (ร้อยละ ๕.๘๗๕) ทั้งนี้ เห็นควรให้กำหนดกลุ่มเป้าหมายและมีเงื่อนไขที่ไม่ลักลั่นกัน

๑.๒ สำหรับการให้ บสย. ค้ำประกันสินเชื่อนั้น สศค. เห็นว่าปัจจุบัน บสย. มีโครงการสำหรับกลุ่มลูกค้ากลุ่มนี้อยู่แล้ว ได้แก่ ๑) โครงการ Portfolio Guarantee Scheme (PGS) ระยะที่ ๕ ซึ่ง ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ โครงการยังมีวงเงินคงเหลืออยู่ ๑๑๒,๔๐๕ ล้านบาท จากวงเงินรวมโครงการที่ ๒๔๐,๐๐๐ ล้านบาท โครงการ PGS สำหรับผู้ประกอบการใหม่ (PGS New/Start up) ซึ่ง ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ โครงการยังมีวงเงินคงเหลืออยู่ ๘,๔๕๘ ล้านบาท จากวงเงินรวมโครงการที่ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ประกอบกับข้อเสนอของ กขช. ในครั้งนี้ ตามมาตรการเพิ่มวงเงินที่รัฐชำระค่าธรรมเนียมค้ำประกันสินเชื่อแทนผู้ประกอบการ SMEs ในปีแรก ได้เสนอให้ บสย. ค้ำประกันสินเชื่อผ่านโครงการ PGS ระยะที่ ๕ เพิ่มอีกจำนวน ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท ในข้อ ๘ อยู่แล้ว ดังนั้น สศค. จึงเห็นว่าลูกค้าของโครงการที่ ธพว. เสนอนี้ สามารถยื่นขอรับการค้ำประกันสินเชื่อจาก บสย. ผ่านโครงการที่ บสย. ดำเนินการอยู่ดังกล่าวข้างต้นได้ ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เป็นภาระงบประมาณให้กับภาครัฐ

/ ๒. โครงการ...

๒. โครงการ Machine Fund

เห็นว่าโครงการนี้มีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเพื่อปรับปรุงเครื่องจักร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเป็นการให้สินเชื่อในลักษณะเงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ซึ่งมีลักษณะโครงการและกลุ่มเป้าหมายใกล้เคียงกับโครงการในข้อ ๑ ที่ดำเนินการโดย ธพว. ดังนั้น หาก ธพว. และสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ร่วมกันจัดทำโครงการเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ในวงเงินเดียวกัน จะทำให้กลุ่มเป้าหมายแต่ละโครงการไม่ทับซ้อนกันและจะไม่เป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณของภาครัฐด้วย

๓. โครงการขยายสาขา ธพว. ให้ครอบคลุมพื้นที่ที่เป็นเขตเศรษฐกิจที่สำคัญ

เห็นควรให้ยึดตามข้อสั่งการเดิมของกระทรวงการคลังเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๖ ที่กำหนดให้ ธพว. ไม่เปิดสาขาใหม่เพิ่มเติม พร้อมกับพิจารณาปิดสาขาที่มีธุรกรรมน้อย เนื่องจากปัจจุบัน ธพว. มีเงินกองทุนดีขึ้นอย่างต่อเนื่องและมี BIS Ratio อยู่ที่ร้อยละ ๗.๘๘ ดังนั้น เมื่อใดที่ BIS Ratio ของ ธพว. กลับมาอยู่ที่ร้อยละ ๘.๕ ธพว. จะสามารถพิจารณาเปิดสาขาเพิ่มเติมได้ นอกจากนี้ การขยายสาขาใหม่จะก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายกับ ธพว. จำนวนมาก ไม่สอดคล้องกับแนวทางการลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามแผนฟื้นฟูฯ ของ ธพว. โดย ธพว. อาจพิจารณาใช้ประโยชน์จากการจัดตั้งศูนย์บริการ SMEs ครบวงจรตามที่ สสว. เสนอในข้อ ๕ เพื่อเป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์โครงการและติดต่อกับลูกค้า อีกทั้ง ธพว. อาจพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของธนาคารให้เป็นช่องทางในการติดต่อระหว่างลูกค้ากับธนาคารโดยไม่จำเป็นต้องเดินทางมายังสาขาของธนาคาร เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ Digital Economy ของรัฐบาลและพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของลูกค้าในปัจจุบัน

๔. โครงการจัดตั้งเว็บไซต์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจำหน่ายสินค้าและบริการ SMEs รายย่อย เพื่อสร้างช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าในประเทศไทยและในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนบวกหก (Asean+๖)

การจัดตั้งเว็บไซต์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจำหน่ายสินค้าของ SMEs ถือเป็นแนวทางที่ดีในการพัฒนาศักยภาพการแข่งขันให้กับ SMEs และสอดคล้องกับแนวทางยุทธศาสตร์ Digital Economy ของรัฐบาล ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการได้โดยใช้งบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องขอความเห็นชอบเพื่อขอรับจัดสรรงบประมาณจากคณะรัฐมนตรีแต่อย่างใด

๕. โครงการศูนย์ให้บริการธุรกิจ SMEs แบบครบวงจร (SMEs One-Stop Service Center)

การจัดตั้งศูนย์บริการ SMEs ครบวงจรขึ้นใหม่ก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจำนวนมาก อีกทั้ง สสว. ยังจำเป็นต้องพิจารณาทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมซึ่งอาจใช้ระยะเวลาดำเนินการนาน ทั้งนี้ ในปัจจุบันภาครัฐได้จัดตั้งหน่วยงานในระดับพื้นที่เพื่อประสานงานและช่วยเหลือประชาชนอยู่แล้ว ดังนั้น เพื่อให้การจัดตั้งศูนย์บริการ SMEs ครบวงจรเกิดขึ้นได้จริง มีต้นทุนการดำเนินงานที่ไม่สูงเกินไป และมีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม สสว. ควรพิจารณาขอความร่วมมือจากกระทรวงมหาดไทย เพื่อใช้สถานที่จากส่วนราชการในพื้นที่ เช่น ศูนย์ดำรงธรรม ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ เป็นต้น และพัฒนาเป็นศูนย์บริการ SMEs ครบวงจรต่อไป

๖. มาตรการให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (Specialized Financial Institutions: SFIs) สามารถผ่อนปรนการวิเคราะห์สินเชื่อให้กับ SME ที่ติด Blacklist กับเครดิตบูโร (Credit Bureau) (บริษัท ข้อมูลเครดิต จำกัด)

ระบบข้อมูลเครดิตบูโรเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ศักยภาพและวินัยในการชำระหนี้ของลูกค้า เพื่อป้องกันความเสี่ยงให้กับผู้ให้กู้ ทั้งนี้ การผ่อนปรนการวิเคราะห์สินเชื่อให้แก่ผู้ติด Black List

กับเครดิตบูโร เป็นการเพิ่มความเสี่ยงให้กับสถาบันการเงิน อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ กระทั่งต่อผลการดำเนินงาน เงินกองทุนและฐานะทางการเงินของ ธพว. ในอนาคตได้ อีกทั้ง การผ่อนปรนการวิเคราะห์สินเชื่อให้แก่ผู้ที่ติด Black List กับเครดิตบูโร อาจก่อให้เกิดปัญหา Moral Hazard ของลูกหนี้ได้ และส่งผลให้เกิดการถ่ายโอนหนี้เสียจากสถาบันการเงินอื่นมายัง ธพว. หรือ SFIs อื่นที่เข้าร่วมโครงการอีกด้วย ซึ่งจะกระทบกับฐานะทางการเงินของ SFIs หากลูกหนี้ดังกล่าวกลายเป็นหนี้เสียและจะเป็นภาระแก่ภาครัฐที่จะต้องขอเงินงบประมาณมาเพิ่มทุนให้กับ SFIs เหล่านั้น ทั้งนี้ การขอสินเชื่อไม่เอาผิดกับเจ้าหน้าที่ธนาคาร อาจก่อให้เกิดปัญหาการพิจารณาสินเชื่ออย่างหละหลวมของเจ้าหน้าที่ธนาคารได้ ซึ่งหากเกิดปัญหาลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้และเจ้าหน้าที่ของธนาคารได้พิจารณาสินเชื่อด้วยความรอบคอบและถูกต้องตามวิธีปฏิบัติตามกระบวนการปกติของธนาคารแล้ว เจ้าหน้าที่ของธนาคารก็สามารถชี้แจงข้อเท็จจริงได้ผ่านระบบการพิจารณาคดีตามกระบวนการยุติธรรมซึ่งมีอยู่ในปัจจุบัน โดยไม่จำเป็นต้องขอสินเชื่อไม่เอาผิดหากเจ้าหน้าที่ทำไปด้วยความสุจริต

๗. มาตรการผ่อนปรนการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ (คนร.) เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๗ โดยให้ ธพว. ปลดปล่อยลูกหนี้ที่ยื่นคำขอมาก่อนวันที่ คนร. มีมติห้ามให้เกิน ๑๕ ล้านบาท แต่ไม่เกิน ๕๐ ล้านบาทต่อราย

เนื่องจากปัจจุบัน ธพว. อยู่ในช่วงฟื้นฟูกิจการ ซึ่งกระทรวงการคลังได้เคยสั่งการให้ ธพว. มุ่งเน้นการปล่อยสินเชื่อวงเงินต่ำกว่า ๑๕ ล้านบาทต่อราย โดยในแต่ละปีกำหนดให้มีสินเชื่อวงเงินต่ำกว่า ๑๕ ล้านบาท เกินกว่าร้อยละ ๘๐ ของสินเชื่อปล่อยใหม่ตลอดทั้งปี ทั้งนี้ เพื่อให้ ธพว. ดำเนินงานตามพันธกิจหลักของธนาคารในการสนับสนุนผู้ประกอบการรายย่อยอย่างแท้จริง และลดความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของธนาคาร ซึ่งเป็นแนวทางเดียวกับที่ คนร. ได้มีมติไว้

๘. มาตรการเพิ่มวงเงินที่รัฐชำระค่าธรรมเนียมค้ำประกันสินเชื่อแทน SMEs ในปีแรก ที่ให้ บสย. ค้ำประกันสินเชื่อผ่านโครงการ PGS ระยะที่ ๕ เพิ่มอีกจำนวน ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท

เห็นด้วยในหลักการที่จะให้ บสย. ขยายวงเงินตามมาตรการรัฐจ่ายค่าธรรมเนียมค้ำประกันแทน SMEs ในโครงการค้ำประกันสินเชื่อ PGS ระยะที่ ๕ เพิ่มเติมอีก ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อช่วยให้ SMEs สามารถได้รับสินเชื่อในระบบสถาบันการเงินได้เพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจ ประกอบกับมาตรการดังกล่าวได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากทั้ง SMEs และสถาบันการเงิน ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้เคยมีมติอนุมัติให้ บสย. ดำเนินโครงการการรับภาระค่าธรรมเนียมค้ำประกันปีแรกให้แก่ผู้ประกอบการในโครงการ PGS ระยะที่ ๕ โดยปัจจุบันมีการอนุมัติวงเงินค้ำประกันรวม ๔๗,๐๑๕ ล้านบาท และมีวงเงินคงเหลืออยู่เพียงประมาณ ๘,๐๐๐ ล้านบาท ขณะที่ยังมีวงเงินคงเหลือของโครงการค้ำประกันสินเชื่อ PGS ระยะที่ ๕ (วงเงิน ๒๔๐,๐๐๐ ล้านบาท) อีกประมาณ ๑๑๒,๔๐๕ ล้านบาท ซึ่งเพียงพอต่อการขยายมาตรการดังกล่าว

๙. มาตรการชะลอการโอนอำนาจจากกระทรวงการคลัง กรณีให้ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) กำกับดูแล SFIs ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ จนกว่าเศรษฐกิจจะฟื้นตัว

กระทรวงการคลังอยู่ระหว่างการหารือร่วมกับ ธปท. เพื่อกำหนดกรอบการกำกับดูแล SFIs ในรายละเอียดตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ ที่เห็นชอบตามมติ คนร. ซึ่งกระทรวงการคลังและ ธปท. พิจารณาแล้ว เห็นร่วมกันว่า กรอบการกำกับดูแลดังกล่าวนอกจากจะช่วยให้การกำกับดูแล SFIs มีประสิทธิภาพและมีความเป็นอิสระยิ่งขึ้นแล้ว ยังจะมีความเหมาะสมกับพันธกิจในการเป็นสถาบันการเงินเพื่อการพัฒนาของ SFIs ด้วย โดยกรอบการกำกับดูแลที่กระทรวงการคลังและ ธปท. จะกำหนดขึ้นเพื่อบังคับใช้กับ SFIs นั้น จะไม่กระทบต่อการดำเนินการเพื่อเติมเต็มช่องว่างการเงินในระบบสถาบันการเงินของ SFIs ตลอดจนเอื้อให้ SFIs สามารถทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายกึ่งการคลังของรัฐบาลได้อย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม เรื่องดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของ คนร.

๑๐. มาตรการทบทวนการกำหนดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator: KPI) ของ SFIs ให้สอดคล้องกับพันธกิจโดยให้พัฒนาจากผลกำไรเป็นตัวชี้หลัก

เห็นด้วยในหลักการที่จะให้มีการกำหนด KPI ที่สอดคล้องกับพันธกิจหลักของ SFIs แต่ละแห่ง แต่ในขณะเดียวกันตัวชี้วัดทางการเงินที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการสถาบันการเงินทั่วไปยังคงต้องมีอยู่ เนื่องจากตัวชี้วัดเหล่านี้จะแสดงให้เห็นว่า SFIs นั้น ๆ สามารถดำเนินงานตามพันธกิจของตนเองได้เป็นอย่างดี ควบคู่กับการมีระบบการบริหารจัดการที่ดี สามารถหารายได้ได้เพียงพอเลี้ยงตนเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพาเงินช่วยเหลือจากภาครัฐมากจนเกินไป ทั้งนี้ ปัจจุบันกระทรวงการคลังได้ใช้แนวทางดังกล่าวในการจัดทำ KPI ของ SFIs อยู่แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมหมาย ภาษี)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
สำนักนโยบายระบบการเงินและสถาบันการเงิน
โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ 3207
โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ 3374